הח א מיי׳ פ״ב מהלכות

אימורי מזבח הי"ב:

אישות הלי

סמג עשין כ טוש"ע אה"ע סימן קנה סעיף יב יג וסי

העב סעיף ו:

קי ג (מיי׳ שס) טוש״ע שם סעיף יב בהג"ה: קיא ד מיי פ"ו מהל

ממרים הלכה ה ו: לונורים הכנה היו. קיב ה מייי פ"ב מהלי אשות הלכה ה:

כיג ו מיי שם הלכה ד יא

קניף יב: קיד ז מיי פ״א מהלי מילה הלכה יג ופכ״ה מהלי שבת הלכה ו

טוש"ע א"ח סימן של סעיף ח וטוש"ע י"ד סי' רסו

:סעיף יא

א) בכורות לח:, ב) לקמן לז. נ) ב"ב קנה: נדה מו:, ג' [בילה כח. כתובות סח.], ד) שבת חלה. ב"ב כ. ותום" שבת פנוייון. כ) לייל שנת יעב״ן, ו) [ועי׳ היטב נדה מו: בתוס׳ ד״ה דברי ב״ה],

גליון הש"ם גמ' אמר רב יוסף היינו דשמענא. כעין זה לעיל עז ע"ב שבת כח ע"ב:

> לעזי רש"י . אדול"ר [ארוולו"ד]. קמרון.

מוסף רש"י

בודקין אותו שלש פעמים בתוך שמונים יום. ואס לא נדקוהו, אע"פ שנמנא שם ביום שמונים לא הוי מום דשמא בינתים הלך לו וחזר שכן ללכו (בכורות לח:). יביאו ראיה שהוא בז עשרים. קרובי האלמנה כדי לפטרה מזה היבם להתירה לשוק בלא חלינה ויבום ורשב"ם ב"ב קנה:). והוא הסרים. והרי הול סרים (שם) לא חולץ ולא מייבם. סריס לאו בר חלינה הוא דכתיב להקים לאחיו שם בישראל, והאי לאו בר הכי הוא (נדה m: ולקמן צד.) וכל שאינו עולה ליבום אינו עולה לחלילה (רשב"ם ב"ב שם). והיא האילונית לא והיא האילונית לא חולצת ולא מתייבמת. ונשאת לכל מי שתרצה, דרחמנא פטרה דכתיב והיה הבכור אשר תלד, פרט לאילונית שאינה יולדת

שלא ראה שעה אחם בכשרוסו. שלקה ממעי אמו: כיפה. אדול"ר אבל חדב מבן י"ב שנה ועד בן י"ח. 0 בנקבה איירי וכר׳ אליעזר שאין קילוח השתן הולך למרחוק כשהוא מטיל כלפי מעלה ואין נעשה ככיפה: דאפיה אימיה. לחם בתנור: בעיהרא. שמחממתה חום התנור וחום הלהרים: שיכרא מרקא. שכר מזוג. ואיכא דאמרי חזק: שערות. רבותא נקט דאף על פי שהביא שערות לא אמרינן

ולא ידענא מאי ניהו. כלומר ולא ידענא ממאי הוי. לישנא אחרינא ה"ג היינו דשמענא לאמי כל שממעי אמו לקוי ולא ידענא מאי היא כלומר לא הוה ידענא אהיכא קאי אבל השתא ודאי ידענא דסרים חמה המפרש ואזיל: וליחוש שמה הבריה בינתים. שעה אחת ואשתכח דהוה ליה שעת הכושר: בודקין אותו. בבכורות קאי. חוורור והמים הקבועים הרי זה מום ואיזה הוא חוורור הקבוע כל ששהה שמונים יום רבי חנינא בן אנטיגנום אומר בודקין אותו שלש פעמים בתוך פ׳ יום בראש פ׳ ובאמלע פ׳ ובסוף פ׳ אבל בבדיקה תחלה וסוף לא סגי שמא בינתים עבר ונמצא שאין הבוע ולא אמרינן הואיל ותחלתו וסופו לקוי ודאי לא עבר: לחד אבר. לעין: לכוליה גופא. סרים חמה מחמת חולי כל הגוף הוא: יביאו ראיה. אם ב"ד מלריכין את היבמה לחלוץ ולייבם יביאו קרובי היבמה ראיה שהוא בן כ' ותיפטר בלא חליצה ויבום: והוא הסרים. כלומר ונולדו בו סימני סרים. והכי מפרש בנדה בפ' יולא דופן (דף מו:) דאי לא נולדו לו סימני סרים אמרינן האי דלא מייתי משום קטנות הוא ומחזקינן ליה כקטן עד רוב שנותיו: הזכר כדברי ב"ה. חלמח לר' אליעזר סריס חמה לא חליץ: מ"ש כו'. כי מתני׳ וסמי הך דלעיל מקמי תרתי ושמע מינה מההיא הדר ביה. אי נמי מדקא מייתי מעשה דאלכסנדריא לדבריו ש"מ מההיא דלעיל הדר ביה וממתניתין ליכא למיפשט הכי דקתני שיש לו רפואה משום דמשמע דמסברא קאמר הכי: וכי תכן ההיא. הזכר כדברי ב"ה לאו אמאי דאמרי לא חולד אלא לאשמועי׳ דעד שיהא בן עשרים חשבינן ליה קטן אם לא הביא ומכאן ואילך אמרינן גדול הוא אם לא הביא אלא שהוא סרים וחייב בעונשין שבתורה: איחמר גרסינן: מבן י"ב עד י"ה. אתינוקת קאי כרבי אליעזר דאמר נקבה כב"ש ומרישא נמי שמעינן ליה דקאמר י"ב

שלא ראה שעה אחת בכשרותו מנא ידעינן אמר אביי כל הממיל מים ואינו עושה כיפה ממאי הואי דאפיה אימיה במיהרא ושתיא שיכרא מרקא •אמר רב יוסף היינו דשמענא לאמי דאמר כל שממעי אמו לקוי ולא ידענא מאי ניהו וליחוש שמא הבריא בינתים כיון דתחלתו וסופו לקוי לא חיישיגן מתיב רב מרי ירבי חנינא בן אנטיגנום אומר בודקין אותו שלש פעמים בתוך שמונים יום לחד אבר חיישינן לכוליה גופא לא חיישינן: רבי אליעזר אומר לא כי וכו': ורמינהו יבן בעשרים שנה ולא הביא שתי שערות יביאו ראיה שהוא בן עשרים והוא הסרים לא חולץ ולא מייבם בת עשרים ולא הביאה שתי שערות יביאו ראיה שהיא בת עשרים והיא האילונית לא חולצת ולא מתייבמת דברי בית הלל ובית שמאי אומרים זה וזה בני שמנה עשרה רבי אליעזר אומר הזכר כדברי ב"ה ונקבה כדברי ב"ש מפני שהאשה ממהרת לבא לפני האיש אמר רמי בר דיקולי אמר שמואל חזר בו ר' אליעזר איבעיא להו מהי הדר ביה תא שמע דתניא רבי אליעזר אומר סרים חמה חולץ וחולצין לאשתו שכן במינן מתרפאין באלכסנדריא של מצרים רבי אלעזר אומר לעולם לא הדר ביה וכי תנן ההיא לעונשין איתמר אכל חלב מבן שתים עשרה [ויום אחד] עד בן שמנה עשרה ונולדו בו סימני סרים ולאחר מכאן הביא שתי שערות ירב אמר נעשה סרים למפרע ושמואל אמר קמן היה באותה שעה מתקיף לה רב יוסף לרב אילונית לרבי מאיר יהא לה קנם אמר ליה אביי מקטנותה יצתה לבגר א"ל יכל כי הני מילי מעלייתא יתאמרו משמאי דתניא אין הסרים נידון כבן סורר ומורה ילפי שאין בן סורר ומורה נידון אלא בחתימת זקן התחתון ואין אילונית נידונית כנערה

עד עכשיו שהביה שערות הלה חשיב ליה גדול לרב משתים עשרה נעשה סרים למפרע. ולקי על התראת ספק אע"ג דגשעת התראה היה ספק שמא יביא שערות קודם י״ח דהשתא מיהא איגלאי למפרע שהיה גדול בשעת התראה ולא דמי להכה את זה וחזר והכה את זה (מכות טו.) דאף לאחר שהכה את שניהם לא ידיע איזהו אביו א: אילוגית דר"מ יהא לה קנם. לשמוחל ניחח כיון שימי הטנות נמשכים עד י"ח א"כ אין כאן נערות דימי נערות הם בששה חדשים הסמוכים לשתים עשרה כשפוסקין אז ימי קטנות אבל לרב יהא לה קנם שפוסקין בזחת ימי קטנות כמו בשחר נשים: והא תניא בן שמונה אמור לשלשלו. ואם יכול להיות בר קיימא לא היה אסור לטלטלו ומשני הב"ע שגמרו סימנים דע"י סימנים יש היכירא להוליאו מתורת נפל בכ׳ שנה לרבנן כדאשכחן לרבי דכי גמרו סימנים חשיב בר קיימא בשלשים יום כשאר ולדות ומילתיה דר׳ אבהו כרבנן אבל אין לפרש דלרבנן אין יולא לעולם מתורת נפל ולרבי בכ׳ שנה ור׳ אבהו כרבי דא"כ כי פריך ארבה תוספאה כמאן כרבי הוה ליה למיפרך אר' אבהו דקאי ביה ועוד דאם כן רבה תוספחה חפילו כרבי לח חתי דלח חשיב לר׳ בר קיימא לומר דאישתהי אלא ע"י הוכחה יתירא שחי כ׳ שנה ב) אלא נראה לר"י כדפירשנו ונראה דאפילו נגמרו סימנים דאסור לטלטלו דבתוספתא בתר ההיא דבן ח' הרי הוא כאבן ואסור לטלטלו קתני איזהו בן שמונה שלח כלו לו חדשיו והיינו אפילו גמרו דאין יולא מתורת נפל בשלשים יום אלא ע"י עשרים ומילתא המאורםה ישמקטנותה יצתה לבגר אמר רבי דלא שכיח היא ואסור לטלטלו:

ואיידי דנקט לשון זכר נקט סימני סרים ולא נקט סימני אילונית דלא מסתבר למיתר דסברי לה כב"ש: רלאחר מבאן הביא

דאיגלאי מילחא למפרע שהיה קטן

ולשמואל מי"ק:

חלב שאכל דלא חשיב

כיון עושין בהן מעשה עד שיהו בן עשרים ובן שמנה מי קחיי והתניא סיבן שמנה הרי הוא כאבן ואסור למלמלו אבל אמו שוחה עליו ומניקתו

תום' חד מקמאי

בר קיימא הוא:

ואילונית ובן שמנה אין עושין בהם מעשה עד שיהיו בן עשרים פרש״י סימני סריס ואילונית ט ב. להחזיקם בגדולים ובן ח׳ [להחזיקו] בן קיימא אין עושין בהן מעשה עד שיהיו בן עשרים ופרכינן בן ח' מי קחיי והתניא בן ח' הרי הוא כאבן ואמור למלמלו הר"ע דאמרי׳ הב"ע כשגמרו סימניו וזה וזה אחת סיכוביו היו היא דתניא איזהו בן ח' כל שלא כלו לו חדשיו

ויום אחד ואי בחינוק אין זמנו להביא מפני עד י"ג שנה ויום אחד בפ" יוצא דופן (נדה דף מו.): מבן י"ב. דפחות מי"ב ולא הביאה ודאי קטנה היא דומן הבאת ב" שערות לחינוקת מי"ב ואילך בפ' יוצא דופן במסכת נדה (שם): **נעשה סרים למפרע**. איידי דאיירי בלשון זכר קתני סרים כיון שעברהי שמנה עשרה כרבי אליעזר ולא הביא אע"פ שחזר והביא אינו כלום דלא אמרינן כיון דהשתא אייתי איגלאי מילחא דעד השתא קטן הוה דבשערות תליא מילתא אלא בסריס מחזקינן ליה וחשבינן לה בת עונשין משנים עשר ואילך שהיתה ראויה להביא דאמר האי דלא אייתי משום דסריס הוה והא דתניא לקמן דאפילו הביא לאחר מכאן הרי הוא כסרים לכל דבריו למפרע הוא דקאמר ומשנים עשר הויא גדולה וסרים הוה: **ושמואל אמר קען היה** באוחה שעה. דלא מחזקינן ליה בגדול אלא משמונה עשר ואילך שהוא מוחזק בסרים והא דתניא לקמן הרי הוא כסרים לכל דבריו מכאן ולהבא קאמר אבל למפרע הוי קטן. והוא הדין נמי דאפילו לא הביא לאחר זמן קחשיב ליה שמואל קטן עד י״ח ומשום רב נקיט ליה לאשמועינן רבוחא דאע"ג דחזר והביא סריס הוא: לרב. דאמר נעשה גדול למפרע מי"ב ואילור לר"מ יהא לה קנם. חמשים כסף אלמה תניא במסכם כחובות (דף לה:) איילונית אין לה לא קנס ולא פחוי באלו נערות ומוקמינן לה כר"מ דאמר קטנה אין לה קנס ואיילונית הואיל ואין לה שערות קטנה היא בימים שהיתה ראויה לנערות ולא אמרינן כיון שעברו י״ח ולא הביאה נעשית גדולה למפרע לחייב קנס את האונסה בימי נערות: א"ל אביי מקטנוסה ילסה לבגר. לעולם נעשית גדולה למפרע והא דאין לה קנס לר"מ משום דמקטנותה ילחה לבגר דנערות בסימנים תלוין או שאין לה סימנים חשבינן כל ימי קטנותה קטנה ובימי נערות בוגרת או או לר"מ אין לה קנס אבל לרבנן איילונית בימי קטנותה יש לה קנס דרבנן פליגי עליה ואמרי קטנה יש לה קנס. ימי קטנות עד שנים עשר שנה ויום אחד: א"ל. רב יוסף שפיר קאמרת וכל כי הלי מילי מעלייתא כו': **סימני סרים ואיילונית אין עושין בהן מעשה.** להחזיקם בגדולים וסריסים עד שיהו בני עשרים ולא הביאו ומשנים עשר עד עשרים מלפים להם אם יביאו הרי הם קטנים עד עכשיו ואם לא יביאו גדולים הם: ובן ה'. שנולד לח' חדשים אין עושין בו מעשה להחזיקו כבן קיימא בשביל סימנים כלומר אע"פ שגמרו סימני שערו ולפרניו כשנולד אפ"ה לא אמרינן בר קיימא הוא ודאי עד שיהיה בן עשרים שנה:

אבהו יסימני סרים ואילונית ובן שמנה אין

תוספות ישנים ושמואל אמר קטן היה באותה שעה והא דאמריי לקמן איזהו סרים חמה כל שהיה בן עשרים ולא הביא שתי שערות ואפי׳ הביא לאחר מכאן הרי הוא כסרים לכל דבריו וא״כ מחשבינן ליה כגדול וכך מחשבינן נקבה לי״ח כמו זכר לכ׳ שנה. י״ל דלקמן מיירי משעת שנת עשרים ואילך להחשיבו וא״ת במאי פלי כסריס וסיים במנוי פטובי יכ ושמואל אי לקרבן הא אייא לומר דהא לא הוו בזמן קרבן ואי ללקות איך מלי קרבן ואי ללקות איך מלי לקי התראת ספק היא [ולא שמה התראה] בתוספות ד"ה נעשה]: א) ובזה ניחא דלא דמי לאמרו לו אל מומיר דחשיב ליה מלמודא המראת ספק לפי שלעולם לא ימברר הדבר שתהא ההתראה התראת ודאי דבשעה שהתרו לו אל תותיר עדיין יש שהוח ביום לאוכלה יש שהאת ביזם לחוכנה ובסוף היום ליכא למימר דא"א לצמצם אבל הכא מחברה הדבר שהיה נדול בשעה שאכל חלב וגם כי היתה ההתראה ב) ועוד קשה דאמר לקמן כיון דאיכא רשב"ג דאמר משתהי כרבים עבד וא"כ משמע דרשב"ג סבר כרבי ולח נהירח שהרי רבי לח חשיב ליה בר קיימא עד שיהא בן עשרים ורשב"ג קאמר מכיון ששהה שלשים